

Identifying effective factors in attracting the younger generation to Zurkhaneh activities

Ali Asghar AmirHosseini¹| Asra Askari^{2✉}| Mojtaba Ahmadi³| Zynalabedin Falah⁴| Taher Bahlekeh⁵

1-Department of Physical Education, Go.C., Islamic Azad University, Gorgan, Iran.

Email: aliasghar.amirhosseini@iau.ac.ir

2- Corresponding Author, Department of Physical Education, Go.C., Islamic Azad University, Gorgan, Iran.

Email: askari.asra@iau.ac.ir

3-Department of Physical Education, BG.C., Islamic Azad University, Bandar Gaz, Iran.

Email: mojtaba.ahmadi@iau.ac.ir

4-Department of Physical Education, Go.C., Islamic Azad University, Gorgan, Iran.

Email: zy.fallah@iau.ac.ir

5- Department of Physical Education, Go.C., Islamic Azad University, Gorgan, Iran .

Email: t.bahleke@iau.ac.ir

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received 3 October 2025

Revised 13 November 2025

Accepted 14 November 2025

Published 30 December 2025

Keywords:

Zurkhaneh,
Zurkhaneh activities,
Attracting the young
Generation

ABSTRACT

Objective: The purpose of this study was to identify effective factors in attracting the younger generation to zurkhaneh activities.

Methods: The research method was mixed, conducted qualitatively and quantitatively. In the qualitative phase, the grounded theory method (Glazer's approach) was used, and in the quantitative phase, the survey approach was used. The participants in the qualitative part of this research were sampled using purposive sampling and with a homogeneous sampling approach while maintaining maximum diversity. This continued until theoretical saturation was reached. Finally, 12 interviews were conducted in this regard. These individuals included experts who were fully familiar with the subject of the present study. The criteria for selecting these individuals for selection as a research sample were examined in three sections: scientific, research, and practical. The statistical population of the present study in the quantitative section included elites knowledgeable about the research topic, some managers and experts of the Pahlavani and Zorkhane Federation, heads of various committees of the Federation, heads and deputy heads of provincial boards, whose number was estimated to be about 90 people. Based on random selection and according to Morgan's sample size table, 73 people were determined as the research sample. Finally, 61 questionnaires were analyzed.

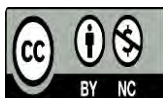
Results: The results of the research showed that the strategies for attracting the young generation to Zurkhaneh activities include 6 strategies, which include cultural-social, educational-promotional, technological and media, infrastructure and welfare, economic-supportive, and psychological-motivational strategies.

Conclusions: By providing a systematic framework for engaging the younger generation, this study not only fills previous research gaps but also provides an operational model for cultural policymakers. The findings of this study indicate that preserving and revitalizing zurkhanehs as intangible cultural heritage requires a multifaceted approach that both preserves cultural authenticity and connects with the needs of today's generation.

Cite this article: Amirhosseini, Ali asghar; Askari, Asra; Ahmadi, Mojtaba; Falah, Zynalabedin & Bahlekeh.taher. (2025). Identifying effective factors in attracting the younger generation to Zurkhaneh activities. Jahesh, 3 (4), 45-58 .

© The Author(s).

Publisher: Gorgan Branch, Islamic Azad University.

شناسایی عوامل موثر راهکارهای جذب نسل جوان به فعالیتهای زورخانه‌ای

علی اصغر امیرحسینی^۱ | اسراء عسکری^۲ | مجتبی احمدی^۳ | زین العابدین فلاح^۴ | طاهر بهلکه^۵

۱- گروه تربیت بدنی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران. رایانامه: aliasghar.amirhosseini@iau.ac.ir

۲- نویسنده مسئول، گروه تربیت بدنی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران. رایانامه: askari.asra@iau.ac.ir

۳- گروه تربیت بدنی، واحد بندرگز، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرگز، ایران. رایانامه: mojtaba.ahmadi@iau.ac.ir

۴- گروه تربیت بدنی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران. رایانامه: zv.fallah@iau.ac.ir

۵- گروه تربیت بدنی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران. رایانامه: t.bahleke@iau.ac.ir

چکیده

اطلاعات مقاله

هدف: هدف از پژوهش حاضر شناسایی عوامل موثر راهکارهای جذب نسل جوان به فعالیتهای زورخانه‌ای بود.

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

روش پژوهش: روش پژوهش آمیخته بود که به صورت کیفی و کمی انجام گردید. در مرحله کیفی از روش نظریه داده بنیاد (رهیافت گلیزر) و در مرحله کمی از رهیافت پیمایشی استفاده شده است. مشارکت کنندگان بخش کیفی در این پژوهش با استفاده از نمونه‌گیری هدفمند و با رویکرد انتخاب نمونه‌گیری همگون و درعین حال با رعایت حداکثر تنوع؛ نمونه‌گیری شدند. این مسئله تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت. در نهایت تعداد ۱۲ مصاحبه در این خصوص انجام گردید. این افراد شامل خبرگانی بودند که به موضوع پژوهش حاضر اشراف کامل داشتند. ملاک انتخاب این افراد جهت انتخاب به عنوان نمونه تحقیق در سه بخش علمی، پژوهشی و عملی مورد بررسی قرار گرفت. جامعه آماری تحقیق حاضر در بخش کمی شامل نخبگان آگاه به موضوع پژوهش، برخی مدیران و کارشناسان فدراسیون پهلوانی و زورخانه‌ای، رؤسای کمیته‌های مختلف فدراسیون، رؤسا و نواب رؤسای هیات‌های استانی بودند که تعداد آنان حدود ۹۰ نفر برآورد گردید که بر حسب انتخاب تصادفی و با توجه به جدول حجم نمونه مورگان تعداد ۷۳ نفر عنوان نمونه تحقیق مشخص شد. در نهایت تعداد ۶۱ پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد که راهکارهای جذب نسل جوان به فعالیتهای زورخانه‌ای شامل ۶ راهکار می‌باشد که این راهکارهایی شامل راهکارهای فرهنگی-اجتماعی، آموزشی-ترویجی، فناوری و رسانه‌ای، زیرساختی و رفاهی، اقتصادی-حمایتی و راهکارهای روانشناختی-انگیزشی می‌باشد.

نتیجه‌گیری: این پژوهش با ارائه چارچوبی نظام‌مند برای جذب نسل جوان، نه تنها خلأهای پژوهشی پیشین را پر کرده، بلکه الگویی عملیاتی برای سیاست‌گذاران فرهنگی ارائه داده است. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که حفظ و احیای زورخانه‌ها به عنوان میراث فرهنگی ناملموس، نیازمند نگاهی چندوجهی است که هم اصالت فرهنگی را حفظ کند و هم با نیازهای نسل امروز ارتباط برقرار نماید.

کلیدواژه‌ها:

زورخانه،

فعالیت‌های زورخانه‌ای،

جذب نسل جوان،

استناد: امیرحسینی، علی اصغر؛ عسکری، اسراء؛ احمدی، مجتبی؛ زین العابدین، فلاح و طاهر، بهلکه (۱۴۰۴). شناسایی عوامل موثر راهکارهای جذب نسل جوان به فعالیتهای زورخانه‌ای. جهش، ۳ (۴)، ۴۵-۵۸.

© نویسندگان.

ناشر: واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی.

مقدمه

زورخانه به عنوان یکی از کهن‌ترین نهادهای فرهنگی-ورزشی ایران، قرن‌هاست که جایگاهی ویژه در تربیت بدنی و اخلاقی جامعه داشته است. این میراث گران‌بها، که در سال ۲۰۱۰ به عنوان بخشی از میراث فرهنگی ناملموس بشری در یونسکو به ثبت رسید، تنها یک مکان برای ورزش نیست، بلکه نمادی از اخلاق جوانمردی، همبستگی اجتماعی و هویت ملی است. با این حال، در دنیای امروز که سبک زندگی و علایق افراد دگرگون شده، زورخانه‌ها با چالش‌هایی مانند کاهش استقبال عمومی، نبود سازوکارهای مدرن مدیریتی و ضعف در معرفی به نسل جدید روبه‌رو هستند (کهکی و همکاران، ۱۳۹۵). زورخانه به عنوان نهادی تاریخی و فرهنگی، قرن‌هاست که در بستر جامعه ایرانی نقش‌آفرینی کرده و علاوه بر کارکردهای ورزشی، حامل ارزش‌های اخلاقی، آیینی و اجتماعی بوده است. این میراث گران‌بها که به عنوان یکی از عناصر فرهنگی ناملموس ایران در فهرست یونسکو به ثبت رسیده، امروزه با چالش‌های متعددی از جمله کاهش اقبال عمومی، ضعف در مدیریت و نبود مدل‌های نوین فعال‌سازی روبه‌رو است. در حالی که زورخانه می‌تواند به عنوان یک کانون فرهنگی-ورزشی پویا در تقویت هویت ملی، ترویج اخلاق جوانمردی و ارتقای سلامت جامعه مؤثر باشد، به نظر می‌رسد غفلت از بازتعریف جایگاه آن در دنیای معاصر، این میراث را به حاشیه رانده است (فهمیم دوبین و اسدالهی، ۱۴۰۱). زورخانه تنها یک مکان ورزشی نیست، بلکه نهادی است که در طول تاریخ، نقش آموزشی، اخلاقی و اجتماعی ایفا کرده و آیین‌هایی چون جوانمردی، گذشت و همبستگی را ترویج داده است. با این حال، در سال‌های اخیر، به دلایل مختلف از جمله تغییر ذائقه فرهنگی جوانان، نبود امکانات مدرن و ضعف در تبلیغات، زورخانه‌ها با کاهش مراجعان مواجه شده‌اند (چراغی و همکاران، ۱۳۹۹).

این پژوهش با هدف شناسایی عوامل موثر راهکارهای جذب نسل جوان به فعالیتهای زورخانه‌ای انجام گرفته تا با ترکیب عناصر سنتی و نیازهای معاصر، راهکارهایی عملی برای جذب نسل جوان ارائه دهد. در این راستا، شناسایی عوامل مؤثر در جذب مخاطبان، بررسی چالش‌های موجود و الگوبرداری از تجارب موفق داخلی و بین‌المللی مورد توجه قرار خواهد گرفت (جعفری و یقینی، ۱۳۹۸). تحولات شتابان جامعه مدرن، تغییر سبک زندگی و ظهور جذابیت‌های جدید در عرصه ورزش و تفریح، زورخانه‌ها را با چالش‌های بی‌سابقه‌ای مواجه ساخته است. کاهش تدریجی مراجعان، کمرنگ شدن نقش اجتماعی این نهادها و عدم تطابق با نیازهای نسل جدید، زنگ‌های خطر را برای این سرمایه فرهنگی به صدا درآورده است. زورخانه به عنوان یکی از اصیل‌ترین نهادهای فرهنگی-اجتماعی ایران، تبلور پیوند ناگسستنی میان ورزش، آیین و اخلاق در تمدن ایرانی است. این فضای مقدس که قرن‌ها نقش تربیت‌گاه جسم و جان را ایفا کرده، امروزه در معرض تهدید فراموشی و انزوا قرار دارد. تحولات سریع جامعه مدرن، تغییر الگوهای گذران اوقات فراغت و ضعف در به‌روزرسانی ساختارهای مدیریتی، این گنجینه ارزشمند را به حاشیه رانده است. چالش اصلی در عصر حاضر، یافتن نقطه تعادل میان اصالت و نوآوری است. چگونه می‌توان این نهاد کهن را با حفظ ماهیت معنوی و فرهنگی آن، به نیازهای نسل جوان امروز پیوند زد؟ این پژوهش در پی پاسخ به این پرسش بنیادین، مدلی کاربردی برای جذب نسل جوان به فعالیت در زورخانه‌ها ارائه می‌دهد. پژوهش بر این باور است که احیای این نهاد نیازمند نگاهی همه‌جانبه و علمی است. از یک سو باید به ریشه‌های تاریخی و فرهنگی زورخانه احترام گذاشت و از سوی دیگر با بهره‌گیری از تجربیات موفق جهانی در حفظ میراث ناملموس، راهکارهای نوینی برای جذب مخاطبان امروزی ارائه داد.

این تحقیق می‌تواند با شناسایی راهکارهای عملی، چارچوب مناسبی برای سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی جهت جذب نسل جوان فراهم آورد و از زوال زورخانه‌ها، این میراث ارزشمند جلوگیری کند. این مساله سبب گردیده است تا تحقیق حاضر با هدف ارائه مدل فعال سازی زورخانه‌ها به عنوان یک میراث فرهنگی ناملموس کشور طراحی و اجرا گردد، لذا سوال اصلی پژوهش حاضر این می‌باشد که عوامل موثر راهکارهای جذب نسل جوان به فعالیت‌های زورخانه‌ای چه می‌باشد؟

روش‌شناسی پژوهش

روشی که در این پژوهش مورد استفاده قرار گرفت، روش پژوهش آمیخته است. روش پژوهش آمیخته ترکیبی از روش‌های کیفی و کمی است. در بخش کیفی این تحقیق از روش داده‌بنیاد «رهیافت گلیرز» و در فاز کمی از روش معادلات ساختاری بهره برده شده است. همچنین تحقیق حاضر از نوع تحقیقات کاربردی می‌باشد که مورد استفاده متولیان ورزش زورخانه‌ای قرار گیرد. جامعه آماری تحقیق حاضر در بخش کیفی شامل خبرگان آگاه به موضوع پژوهش بود. معیارهای ورود خبرگان بخش کیفی تحقیق در سه بخش شامل تحصیلات (دارا بودن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی)، سوابق شغلی (دارا بودن حداقل ۱۰ سال سوابق شغلی در حوزه زورخانه‌ای) و سوابق پژوهشی (دارا بودن حداقل ۳ فعالیت پژوهشی در حوزه مورد مطالعه) بود. دارا بودن دو معیار از سه معیار فوق منجر به تایید شرایط آگاهی نمونه‌ها به موضوع پژوهش خواهد بود. به منظور شناسایی نمونه‌های بخش کیفی از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد. در این پژوهش با توجه به هدف مطالعه، شرکت‌کنندگان بخش کیفی بر اساس نمونه‌گیری هدفمند از بین افراد آگاه به موضوع پژوهش انتخاب شدند.

فرایند گزینش نمونه‌ها ادامه پیدا کرد تا هنگامی که در جریان کسب اطلاعات، هیچ داده جدیدی پدیدار نشد و به عبارتی داده‌ها در ۱۰ مصاحبه به اشباع رسیدند و ادامه مصاحبه صرفاً برای اطمینان از یافته‌ها انجام شد. در این پژوهش ۱۲ مصاحبه با ۱۲ نفر انجام پذیرفته است. جامعه آماری تحقیق حاضر در بخش کمی شامل نخبگان آگاه به موضوع پژوهش، برخی مدیران و کارشناسان فدراسیون پهلوانی و زورخانه‌ای، رؤسای کمیته‌های مختلف فدراسیون، رؤسا و نواب رؤسای هیات‌های استانی بودند که تعداد آنان حدود ۹۰ نفر برآورد گردید که بر حسب انتخاب تصادفی و با توجه به جدول حجم نمونه مورگان تعداد ۷۳ نفر عنوان نمونه تحقیق مشخص شد. در نهایت تعداد ۶۱ پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ابزار گردآوری اطلاعات در تحقیق حاضر شامل مصاحبه نیمه ساختار یافته و پرسشنامه محقق ساخته بود که شامل ۳۸ سوال بود. سوالات این پرسشنامه به صورت پنج گزینه‌ای لیکرت (خیلی زیاد، ۵ امتیاز تا خیلی کم، ۱ امتیاز) تدوین شد.

روایی صوری این پرسشنامه با استفاده از نظرات هفت نفر از اساتید دانشگاهی مورد بررسی و تایید قرار گرفت، همچنین میزان شاخص روایی محتوا پرسشنامه تحقیق، ۰/۸۹ مشخص گردید. جهت بررسی روایی سازه پرسشنامه‌های تحقیق از روش تحلیل عاملی استفاده گردید. نتایج نشان داد پرسشنامه با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۴، دارای پایایی قابل قبولی می‌باشد. در بخش کیفی تحقیق جهت بررسی روایی از قابلیت باور پذیری (اعتبار)، انتقال پذیری و تایید پذیری استفاده گردید. در جهت تحلیل یافته‌های بخش کیفی از روش داده‌بنیاد رهیافت گلیرز و کدگذاری باز، محوری و انتخابی و جهت تحلیل یافته‌های کمی از روش‌های معادلات ساختاری استفاده شد. کلیه تجزیه و تحلیل‌های تحقیق حاضر در نرم افزارهای *SPSS*، *PLS* و *MaxQda* انجام گردید.

یافته‌های پژوهش

یافته‌های مربوط به ویژگی جمعیت شناختی جنسیت نمونه‌های تحقیق

جدول ۱. ویژگی جمعیت شناختی جنسیت نمونه‌های تحقیق

بخش‌ها	گروه‌ها	فراوانی	درصد
کیفی	مرد	۱۰	۸۳/۳
	زن	۲	۱۶/۷
کمی	مرد	۵۵	۹۰/۲
	زن	۶	۹/۸

مطابق با نتایج توصیفی تحقیق مشخص گردید در بخش کیفی که ۸۳/۳ درصد نمونه‌های تحقیق را مردان و ۱۶/۷ درصد نمونه‌های تحقیق را زنان تشکیل دادند. همچنین مطابق با نتایج توصیفی تحقیق مشخص گردید در بخش کمی که ۹۰/۲ درصد نمونه‌های تحقیق را مردان و ۹/۸ درصد نمونه‌های تحقیق را زنان تشکیل دادند.

جدول ۲. ویژگی جمعیت شناختی سطح تحصیلات نمونه‌های تحقیق

بخش‌ها	گروه‌ها	فراوانی	درصد
کیفی	دکتری	۷	۵۸/۳
	کارشناسی ارشد	۳	۲۵/۰
	کارشناسی	۲	۱۶/۷
کمی	کارشناسی	۶	۹/۸
	کارشناسی ارشد	۳۴	۵۵/۸
	دکتری	۲۱	۳۴/۴

مطابق با نتایج تحقیق مشخص گردید در بخش کیفی که افراد با سطح تحصیلی دکتری با ۵۸/۳ درصد بیشترین فراوانی را دارا بودند. همچنین مطابق با نتایج تحقیق مشخص گردید در بخش کمی که افراد با سطح تحصیلی کارشناسی ارشد با ۵۵/۸ درصد بیشترین فراوانی را دارا بودند.

جدول ۳. ویژگی جمعیت شناختی سابقه شغلی نمونه‌های تحقیق

بخش‌ها	گروه‌ها	فراوانی	درصد
کیفی	زیر ۱۰ سال	۳	۲۵
	۱۰-۱۵ سال	۴	۳۳/۳
	بالای ۱۵ سال	۵	۴۱/۷
کمی	زیر ۱۰ سال	۱۷	۲۷/۹
	۱۰-۱۵ سال	۲۳	۳۷/۷
	بالای ۱۵ سال	۲۱	۳۴/۴

مطابق با نتایج تحقیق مشخص گردید که در بخش کیفی افراد با سابقه شغلی بالای ۱۵ سال با ۴۱/۷ درصد بیشترین فراوانی را دارا بودند. همچنین مطابق با نتایج تحقیق مشخص گردید که در بخش کمی افراد با سابقه شغلی ۱۵-۱۰ سال با ۳۷/۷ درصد بیشترین فراوانی را دارا بودند.

جدول ۴. راهکارهای جذب نسل جوان به فعالیت‌های زورخانه‌ای

فراوانی	کدهای استخراجی	ردیف
۷	تقویت هویت ملی و محلی در بین جوانان	۱
۸	ترویج ارزش‌های اخلاقی و آیینی زورخانه در جامعه	۲
۹	استفاده از ظرفیت شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌های دیجیتال	۳
۷	معرفی اسطوره‌های ورزش پهلوانی به نسل جوان	۴
۶	برگزاری مراسم و جشنواره‌های فرهنگی مرتبط با زورخانه	۵
۷	ایجاد پیوند بین زورخانه و مناسبت‌های ملی-مذهبی	۶
۷	مشارکت دادن جوانان در برنامه‌های جمعی زورخانه	۷
۸	الگوسازی از پیشکسوتان و قهرمانان زورخانه	۸
۸	ارتباط زورخانه با نهادهای آموزشی (مدارس و دانشگاه‌ها)	۹
۹	طراحی دوره‌های آموزشی جذاب برای نوجوانان و جوانان	۱۰
۹	برگزاری کارگاه‌های عملی ورزش‌های زورخانه‌ای	۱۱
۸	تدوین محتوای آموزشی متناسب با سلیقه جوانان	۱۲
۸	استفاده از روش‌های آموزش غیرمستقیم (فیلم، انیمیشن، بازی)	۱۳
۷	همکاری با مربیان جوان و آشنا به روانشناسی نسل جدید	۱۴
۶	ایجاد باشگاه‌های دانشجویی و مدرسه‌ای مرتبط با زورخانه	۱۵
۶	تولید محتوای چندرسانه‌ای (کلیپ، پادکست، مستند)	۱۶
۱۰	راه‌اندازی اپلیکیشن‌های تعاملی ورزش زورخانه	۱۷
۷	استفاده از واقعیت مجازی برای شبیه‌سازی فضای زورخانه	۱۸
۷	برگزاری مسابقات آنلاین و چالش‌های دیجیتال	۱۹
۸	همکاری با اینفلوئنسرهای ورزشی و فرهنگی	۲۰
۸	ایجاد وبسایت تخصصی با محتوای جذاب برای جوانان	۲۱
۹	مدرنیزه کردن فضای فیزیکی زورخانه بدون از دست دادن اصالت	۲۲
۸	تجهیز زورخانه به امکانات بهداشتی و رفاهی مدرن	۲۳
۱۰	ایجاد فضای چندمنظوره (ورزشی، فرهنگی، تفریحی)	۲۴
۷	توسعه زورخانه‌های سیار در پارک‌ها و اماکن عمومی	۲۵
۸	طراحی لباس و تجهیزات ورزشی با نمادهای مدرن	۲۶
۸	ایجاد کافه‌کتاب یا فضای مطالعه در مجاورت زورخانه	۲۷
۹	ارائه تسهیلات مالی به جوانان برای شرکت در دوره‌ها	۲۸

ردیف	کدهای استخراجی	فراوانی
۲۹	برگزاری مسابقات با جوایز نقدی و غیرنقدی جذاب	۸
۳۰	طراحی بسته‌های تخفیف برای دانشجویان و دانش‌آموزان	۸
۳۱	ایجاد اشتغال برای جوانان در مدیریت زورخانه‌ها	۷
۳۲	حمایت از تولید پوشاک و محصولات فرهنگی زورخانه‌ای	۸
۳۳	راه‌اندازی باشگاه‌های خصوصی با مدل اقتصادی پایدار	۹
۳۴	تقویت روحیه کار گروهی و تعاملات اجتماعی در جوانان	۷
۳۵	طراحی سیستم‌های تشویقی (مدارک، نشان‌های افتخار)	۷
۳۶	ایجاد حس تعلق خاطر به میراث پهلوانی	۶
۳۷	استفاده از روانشناسی رنگ و موسیقی در فضای زورخانه	۷
۳۸	برگزاری اردوهای تفریحی-ورزشی با محوریت زورخانه	۸

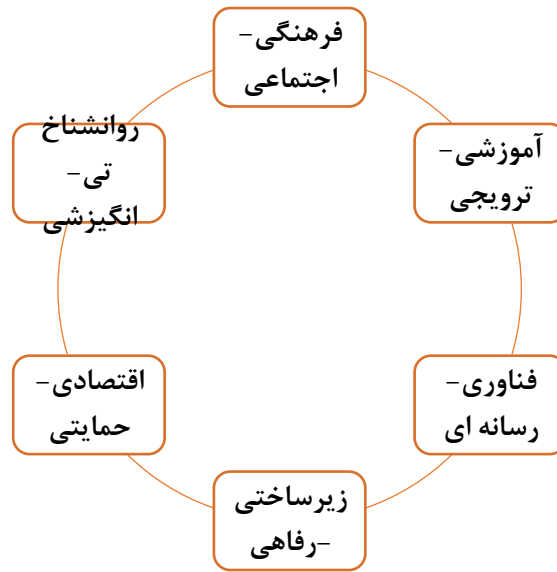
پس از انجام مصاحبه‌های تحقیق تعداد ۳۸ کد به صورت کلی مشخص گردید. جدول شماره ۴ نتایج مربوط به بخش کیفی را به نمایش گذاشته است.

جدول ۵. کدگذاری محوری راهکارهای جذب نسل جوان به فعالیتهای زورخانه‌ای

مولفه‌ها	کدهای استخراجی
راهکارهای فرهنگی-اجتماعی	تقویت هویت ملی و محلی در بین جوانان
	ترویج ارزش‌های اخلاقی و آیینی زورخانه در جامعه
	استفاده از ظرفیت شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌های دیجیتال
	معرفی اسطوره‌های ورزش پهلوانی به نسل جوان
	برگزاری مراسم و جشنواره‌های فرهنگی مرتبط با زورخانه
	ایجاد پیوند بین زورخانه و مناسبت‌های ملی-مذهبی
	مشارکت دادن جوانان در برنامه‌های جمعی زورخانه
	الگوسازی از پیشکسوتان و قهرمانان زورخانه
	ارتباط زورخانه با نهادهای آموزشی (مدارس و دانشگاه‌ها)
راهکارهای آموزشی-ترویجی	طراحی دوره‌های آموزشی جذاب برای نوجوانان و جوانان
	برگزاری کارگاه‌های عملی ورزش‌های زورخانه‌ای
	تدوین محتوای آموزشی متناسب با سلیقه جوانان
	استفاده از روش‌های آموزش غیرمستقیم (فیلم، انیمیشن، بازی)
	همکاری با مربیان جوان و آشنا به روانشناسی نسل جدید
راهکارهای فناوری و رسانه‌ای	ایجاد باشگاه‌های دانشجویی و مدرسه‌ای مرتبط با زورخانه
	تولید محتوای چندرسانه‌ای (کلیپ، پادکست، مستند) راه‌اندازی اپلیکیشن‌های تعاملی ورزش زورخانه

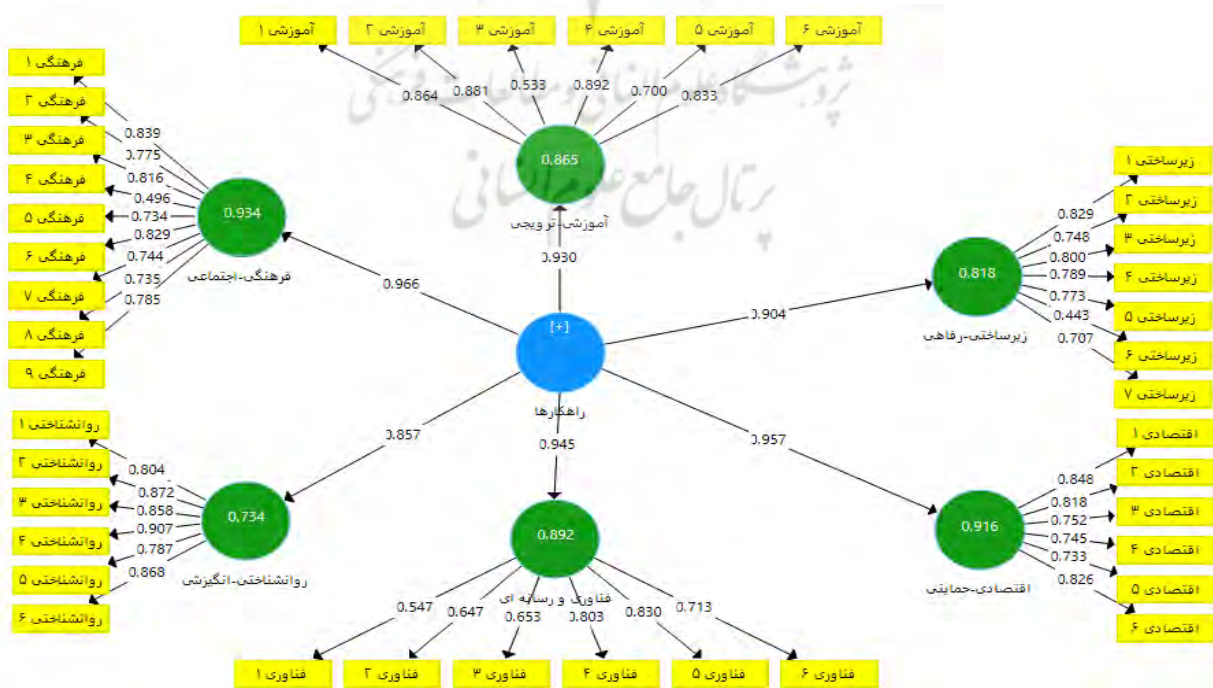
مؤلفه ها	کدهای استخراجی
	استفاده از واقعیت مجازی برای شبیه‌سازی فضای زورخانه
	برگزاری مسابقات آنلاین و چالش‌های دیجیتال
	همکاری با اینفلوئنسرهای ورزشی و فرهنگی
	ایجاد وبسایت تخصصی با محتوای جذاب برای جوانان
راهکارهای زیرساختی-رفاهی	مدرنیزه کردن فضای فیزیکی زورخانه بدون از دست دادن اصالت
	تجهیز زورخانه به امکانات بهداشتی و رفاهی مدرن
	ایجاد فضای چندمنظوره (ورزشی، فرهنگی، تفریحی)
	توسعه زورخانه‌های سیار در پارک‌ها و اماکن عمومی
	طراحی لباس و تجهیزات ورزشی با نمادهای مدرن
	ایجاد کافه‌کتاب یا فضای مطالعه در مجاورت زورخانه
	ارائه تسهیلات مالی به جوانان برای شرکت در دوره‌ها
راهکارهای اقتصادی-حمایتی	برگزاری مسابقات با جوایز نقدی و غیرنقدی جذاب
	طراحی بسته‌های تخفیف برای دانشجویان و دانش‌آموزان
	ایجاد اشتغال برای جوانان در مدیریت زورخانه‌ها
	حمایت از تولید پوشاک و محصولات فرهنگی زورخانه‌ای
	راه‌اندازی باشگاه‌های خصوصی با مدل اقتصادی پایدار
	تقویت روحیه کار گروهی و تعاملات اجتماعی در جوانان
	طراحی سیستم‌های تشویقی (مدارک، نشان‌های افتخار)
راهکارهای روانشناختی-انگیزشی	ایجاد حس تعلق خاطر به میراث پهلوانی
	استفاده از روانشناسی رنگ و موسیقی در فضای زورخانه
	برگزاری اردوهای تفریحی-ورزشی با محوریت زورخانه

نتایج بخش کیفی نشان داد که راهکارهای جذب نسل جوان به فعالیت‌های زورخانه‌ای شامل ۶ راهکار می‌باشد که این راهکارهایی شامل راهکارهای فرهنگی-اجتماعی، آموزشی-ترویجی، فناوری و رسانه‌ای، زیرساختی و رفاهی، اقتصادی-حمایتی و راهکارهای روانشناختی-انگیزشی می‌باشد. با توجه به نتایج بخش کیفی، مدل مفهومی تحقیق شکل گرفت. شکل شماره ۱ مدل مفهومی تحقیق را نشان می‌دهد.

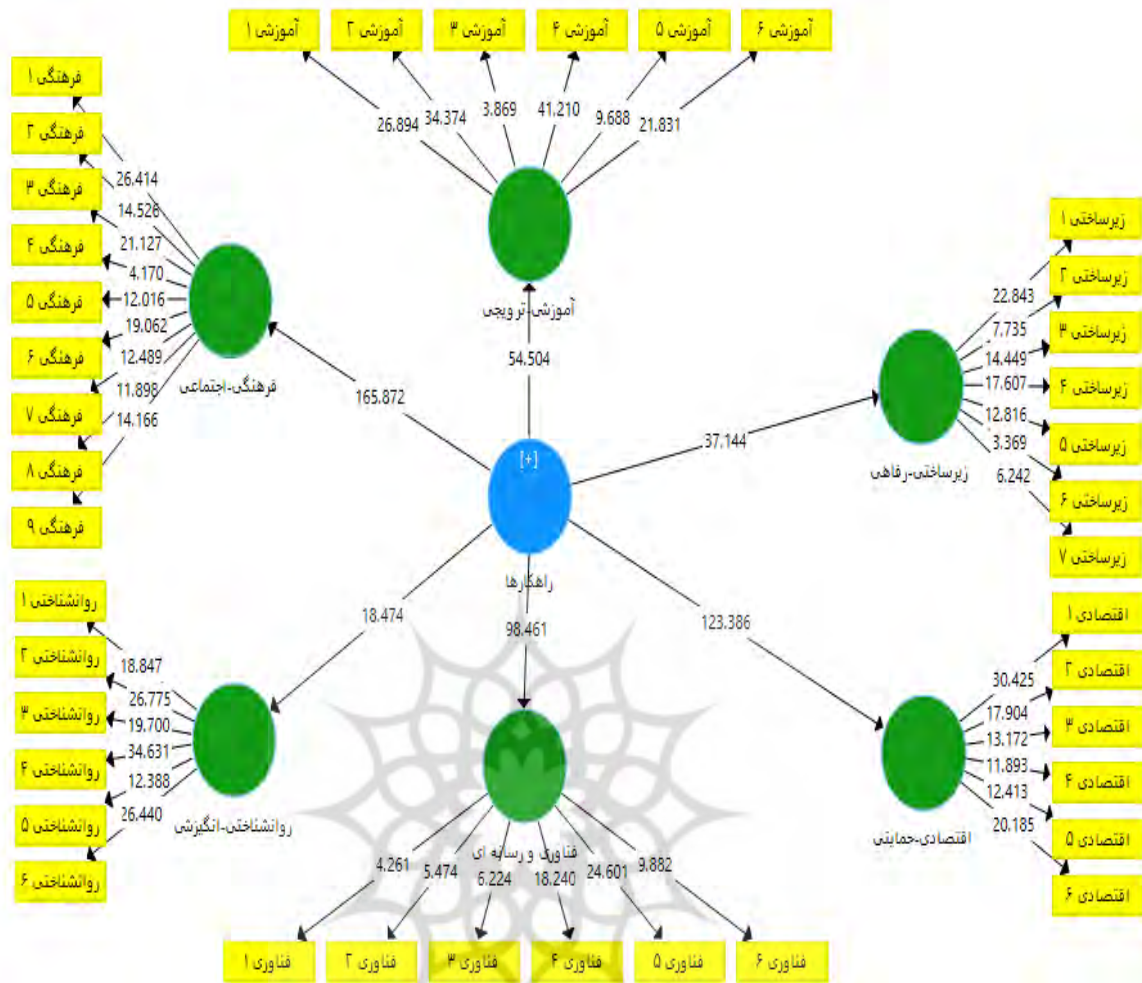

شکل ۱: راهکارهای جذب نسل جوان به فعالیتهای زورخانه‌ای

جهت بررسی و اعتباریابی مدل کیفی شناسایی شده از بخش کمی و استفاده از آزمون معادلات ساختاری استفاده گردید. به عبارتی بخش کمی تحقیق حاضر در جهت تاییدی بر نتایج بخش کیفی استفاده گردید. به منظور بررسی مدل تحقیق در بخش کمی، از روش معادلات ساختاری استفاده گردید. نتایج آزمون کلموگروف اسمیرنوف نشان داد که توزیع داده‌های تحقیق طبیعی نمی‌باشد. با توجه به این مسئله استفاده از نرم‌افزارهای مبتنی بر کوواریانس ممکن نبود. لذا در ادامه جهت آزمون مدل از نرم‌افزار *PLS* استفاده شد. شکل شماره ۲ مدل تحقیق در حالت ساختاری و شکل شماره ۳ مدل تحقیق را حالت ضرایب تی را نشان می‌دهد.

شکل ۲. مدل ساختاری پژوهش (راهکارهای جذب نسل جوان به فعالیتهای زورخانه‌ای)

شکل ۳: ضرایب تی مدل (راهکارهای جذب نسل جوان به فعالیتهای زورخانه‌ای)

برای بررسی برازش مدل ساختاری پژوهش از چندین معیار استفاده می‌شود که اولین و اساسی‌ترین معیار، ضرایب معنی داری t یا همان مقادیر t -values می‌باشد. در صورتی که مقدار این اعداد از ۰٫۹۵ بیشتر شود، نشان از صحت رابطه‌ی بین متغیرها و در نتیجه تأیید روابط در سطح اطمینان ۱۱٫۹۶ است. با توجه به نتایج مدل تحقیق مشخص گردید که تمامی راهکارها حضور معناداری در مدل تحقیق دارند. جدول ۶ نتایج مربوط به شاخص‌های برازش مدل فوق را نشان می‌دهد.

جدول ۶. شاخص‌های برازش مدل تحقیق (راهکارهای جذب نسل جوان به فعالیتهای زورخانه‌ای)

فرهنگی-اجتماعی	آموزشی-ترویجی	فناوری و رسانه‌ای	زیرساختی-رفاهی	اقتصادی-حمایتی	روانشناختی-انگیزشی	
۰/۸۵	۰/۸۹	۰/۸۳	۰/۸۶	۰/۸۲	۰/۸۰	آلفای کرونباخ
۰/۸۸	۰/۹۱	۰/۸۶	۰/۸۹	۰/۸۷	۰/۸۴	پایایی ترکیبی
۰/۵۹	۰/۵۶	۰/۵۲	۰/۵۵	۰/۵۷	۰/۵۲	روایی همگرا
۰/۹۳	۰/۸۶	۰/۸۹	۰/۸۱	۰/۹۱	۰/۷۳	R^2
۰/۷۴۰	۰/۶۹۳	۰/۶۷۹	۰/۶۶۷	۰/۷۱۹	۰/۶۱۵	GOF

وتزلس و همکاران (۲۰۰۹) سه مقدار برای ارزیابی شاخص *GOF* در نظر گرفته‌اند:

ضعیف: اگر بین ۰/۱ تا ۰/۲۵ باشد.

متوسط اگر بین ۰/۲۵ تا ۰/۳۶ باشد.

قوی: اگر از ۰/۳۶ بیشتر باشد.

با توجه به نتایج شاخص‌های برازش مشخص گردید که مدل ارائه شده در تحقیق حاضر، از برازش مناسبی برخوردار می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج نشان داد که راهکارهای جذب نسل جوان به فعالیتهای زورخانه‌ای شامل ۶ راهکار می‌باشد که این راهکارهایی شامل راهکارهای فرهنگی-اجتماعی، آموزشی-ترویجی، فناوری و رسانه ای، زیرساختی و رفاهی، اقتصادی-حمایتی و راهکارهای روانشناختی-انگیزشی می‌باشد. یافته‌های این پژوهش درباره راهکارهای جذب نسل جوان به فعالیتهای زورخانه‌ای، تصویر پیچیده و چندبعدی از این چالش ارائه می‌دهد که همسو و همزمان فراتر از پژوهش‌های پیشین حرکت می‌کند. شناسایی شش راهکار اصلی فرهنگی-اجتماعی، آموزشی-ترویجی، فناوری و رسانه‌ای، زیرساختی و رفاهی، اقتصادی-حمایتی و روانشناختی-انگیزشی، نشان‌دهنده ضرورت نگاهی همه‌جانبه به این موضوع است. این یافته‌ها از یک سو با پژوهش بریمی و همکاران (۱۴۰۳) که به عوامل چندگانه توسعه ورزش زورخانه‌ای پرداخته بودند، همخوانی دارد، اما از سوی دیگر با ارائه طبقه‌بندی نظام‌مندتر و دقیق‌تر، گامی فراتر نهاده است.

در مقایسه با مطالعه موتاب و همکاران (۱۴۰۲) که بر سلامت اجتماعی تمرکز داشت، این پژوهش نشان می‌دهد که جذب جوانان نیازمند ترکیبی از جذابیت‌های اجتماعی و محرک‌های فردی است. یافته‌های مربوط به راهکارهای روانشناختی-انگیزشی این پژوهش، مکمل ارزشمندی برای پژوهش پاشایی و شیرمحمدزاده (۱۴۰۳) درباره هویت و پهلوانی است، زیرا نشان می‌دهد که چگونه می‌توان این ارزش‌های تاریخی را به زبان نسل امروز ترجمه کرد. نکته قابل تأمل این است که درحالی که پژوهش‌هایی مانند مطالعه گرامی‌پور و همکاران (۱۴۰۲) بر فواید جسمانی زورخانه تأکید داشتند، این پژوهش نشان می‌دهد که برای جذب جوانان، باید به ابعاد گسترده‌تری توجه کرد.

تحلیل این یافته‌ها در کنار پژوهش‌های بین‌المللی، نکات ظریف‌تری را آشکار می‌سازد. همسو با یافته‌های شنگ و همکاران (۲۰۲۵) درباره حفظ هویت فرهنگی، این پژوهش تأیید می‌کند که راهکارهای فرهنگی-اجتماعی باید اصالت زورخانه را حفظ کنند. اما درعین حال، همانطور که چانگلوگ و همکاران (۲۰۲۵) نشان دادند، این راهکارها باید قابلیت انتقال بین‌نسلی داشته باشند. یافته‌های مربوط به راهکارهای فناوری و رسانه‌ای در این پژوهش، توسعه‌یافته دیدگاه یی و لی (۲۰۲۴) درباره حفاظت دیجیتال است و نشان می‌دهد که چگونه می‌توان از فناوری‌های جدید بدون تحریف اصالت فرهنگی استفاده کرد. مقایسه این نتایج با پژوهش پراسیتو و همکاران (۲۰۲۴) درباره گردشگری ورزشی نشان می‌دهد که اگرچه راهکارهای اقتصادی-حمایتی مهم هستند، اما نباید باعث تجاری شدن بیش از حد زورخانه‌ها شوند. این نگاه متعادل، در ادامه مطالعات ژانگ و همکاران (۲۰۲۳) درباره توسعه فضاهای تاریخی است، اما با افزودن بعد روانشناختی، کامل‌تر شده است. یافته‌های این پژوهش درباره راهکارهای آموزشی-ترویجی نیز، توسعه‌یافته دیدگاه سان (۲۰۲۰) درباره بازاریابی فرهنگی است و نشان می‌دهد که آموزش باید همراه با جذابیت‌های رسانه‌ای باشد. نکته کلیدی که این پژوهش را از تحقیقات پیشین مانند مطالعه پینتو و همکاران (۲۰۱۶) متمایز می‌کند، توجه همزمان به همه ابعاد تاثیرگذار است. درحالی که بسیاری از پژوهش‌های پیشین بر یک یا دو بعد تمرکز داشتند، این پژوهش نشان می‌دهد که

موفقیت در جذب جوانان نیازمند ترکیب هوشمندانه همه این راهکارهاست. این دیدگاه جامع، در ادامه پژوهش جفری و روف (۲۰۱۴) درباره دیپلماسی ورزشی است، اما آن را به سطح خردتری می‌آورد و کاربردی می‌کند. در جمع‌بندی نهایی باید گفت که این پژوهش با ارائه چارچوبی نظام‌مند برای جذب نسل جوان، نه تنها خلأهای پژوهشی پیشین را پر کرده، بلکه الگویی عملیاتی برای سیاست‌گذاران فرهنگی ارائه داده است. تلفیق یافته‌های این پژوهش با دستاوردهای تحقیقات پیشین نشان می‌دهد که حفظ و احیای زورخانه‌ها به عنوان میراث فرهنگی ناملموس، نیازمند نگاهی چندوجهی است که هم اصالت فرهنگی را حفظ کند و هم با نیازهای نسل امروز ارتباط برقرار نماید. این بینش می‌تواند الگویی برای سایر حوزه‌های میراث فرهنگی ناملموس نیز باشد.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران بر خود لازم می‌دانند از زحمات تمامی کسانی که ما را در انجام این پژوهش یاری کردند؛ به خصوص مشارکت کنندگان در پژوهش کمال قدردانی را داشته باشند. این پژوهش برگرفته از رساله دکتری است.

منابع

بریمی عبدالخانی، محمود؛ ایدی، امین؛ افشار پور، محمد. (۱۴۰۳). مدل سازی موانع توسعه ورزش باستانی و زورخانه ای استان خوزستان با رویکرد ساختاری تفسیری، سومین کنفرانس بین المللی دانشجویان علوم ورزشی و تربیت بدنی، تهران

پاشائی، سجاد؛ شیرمحمدزاده، محسن. (۱۴۰۳). فرهنگ ورزش زورخانه ای: بازتابی از تاریخ، هویت و پهلوان ایران جعفری، نادر؛ یقینی، محمد. (۱۳۹۸). بازارسازی فرهنگی؛ درآمدی بر طراحی الگوی هویت برند با تمرکز بر نوشت افزار ایرانی اسلامی (ایران نوشت)، دومین کنفرانس ملی اندیشه های نوین در مدیریت کسب و کار، تهران
چراغی، سارا؛ نظری، ولی اله؛ شهریار، فاطمه. (۱۳۹۹). بررسی اثرات تنوع فرهنگی در ساخت هویت شهری (نمونه موردی: منطقه ۶ شهر کرج)، پژوهش های جغرافیای انسانی.

فهیم دوین، حسن و اسداللهی، احسان، (۱۴۰۱)، تاثیر فرهنگ حاکم در ورزش های آئینی-میراثی بر توسعه سرمایه اجتماعی جوامع شهری (مورد مطالعه: ورزش زورخانه ای و کشتی پهلوانی استان خراسان رضوی)
کهکی، فرزاد؛ موسایی، مسلم؛ احمدی دستگردی، بهزاد؛ معروف نژاد، شیوا. (۱۳۹۵). تنوع فرهنگی در سازمانها، دومین همایش ملی مدیریت و حسابداری، جیرفت.

گرامی پور، زهرا؛ قنبریان تودشکی، امیر حسین. (۱۴۰۲). مقایسه تعادل ورزشکاران پیشکسوت ورزش زورخانه ای و پهلوانی با افراد غیر ورزشکار، هشتمین همایش بین المللی پژوهش های نوین در علوم ورزشی و تربیت بدنی، همدان

موتاب، احمد؛ جوانی، وجیهه؛ ودادهیر، ابوعلی. (۱۴۰۲). تبیین ورزش زورخانه ای از منظر نظریه سلامت اجتماعی کییز Changlong, W., Amri, H. F. H., & Soh, M. C. (2025). Intergenerational dynamics of chinese heritage sports in rural governance: Cultural transmission and social cohesion. *Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities (MJSSH)*, 10(2), e003012-e003012.
<https://doi.org/10.47405/mjssh.v10i2.3012>

Pinto, S., Balenzuela, P., & Dorso, C. O. (2016). Setting the Agenda: Different strategies of a Mass Media in a model of cultural dissemination. *Physica*

- A: Statistical Mechanics and its Applications, 458, 378-390.
<https://doi.org/10.1016/j.physa.2016.04.024>
- Prasetyo, Y., Nugroho, S., Sulistiyono, S., Nurhidayah, D., Hermawan, H. A., Sumarjo, S., ... & Perdana, S. (2024). Cultural heritage sports tourism design opportunities: a bibliometric analysis. *Retos: nuevas tendencias en educación física, deporte y recreación*, (61), 766-773.
<https://doi.org/10.47197/retos.v61.108284>
- Sheng, F., Kong, C., & Li, S. (2025). Preserving Cultural Identity Through Traditional Sports: A Philosophical Reflection on Value Transmission and Modern Revitalization. *Cultura: International Journal of Philosophy of Culture and Axiology*, 22(4).
- Sun, H. (2020, March). Research on Cross-Cultural Marketing in the New Media Era. In 4th International Conference on Culture, Education and Economic Development of Modern Society (ICCESE 2020) (pp. 539-541). Atlantis Press. <https://doi.org/10.2991/assehr.k.200316.118>
- Ye, W., & Li, S. (2024). Digital protection analysis of national traditional sports health cultural heritage based on big data in the era of data cloud. *Multimedia Tools and Applications*, 83(27), 69739-69758.
<https://doi.org/10.1007/s11042-024-18371-0>
- Zhang, T., Yang, Y., Fan, X., & Ou, S. (2023). Corridors Construction and Development Strategies for Intangible Cultural Heritage: A Study about the Yangtze River Economic Belt. *Sustainability*, 15(18), 13449.
<https://doi.org/10.3390/su151813449>